

GRZEGORZ KAMIL SZCZECINA

**SPRAWOZDANIE
Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
„CHRZEST I JEGO DZIEDZICTWO”
Z OKAZJI 1050-LECIA CHRZTU MIESZKA I**

Biskup kielecki Jan Piotrowski w „słowie” skierowanym do wiernych swojej diecezji na pierwszą niedzielę adwentu 2015 roku, stając u progu wielkiego Jubileuszu 1050. rocznicy chrztu Mieszka I, mówił: „Jako wspólnota Kościoła w Polsce, odwołujemy się do historycznych wydarzeń chrzcielnych, [...] do chrztu Mieszka [w 996 r.]. Miniona przeszłość i rocznice, jakie ona przywołuje, mają sens jeśli są odczytywane w kluczu terażniejszości”¹.

Podążając za słowami biskupa, klerycy działający w Kole Historycznym Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach², którego opiekunem jest ks. dr Andrzej Kwaśniewski, podjęli inicjatywę, by z naukowej perspektywy spojrzeć na dzieje chrześcijańskiej Polski oraz pochylić się nad jej duchowym dziedzictwem, które dzięki religii katolickiej nadało zręby państwowości i pod znakiem Chrystusowego krzyża zaczęło jednoczyć naród. Ogólnopolska studencko-doktorancka konferencja naukowa *Chrzest i jego dziedzictwo*, zorganizowana z okazji 1050-lecia chrztu Mieszka I, odbyła się w dniach 10-11 maja 2016 roku w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach oraz w siedzibie Instytutu Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Sympozjum zostało zorganizowane także przy współpracy: SKN „Regionaliści” przy

¹ http://www.diecezja.kielce.pl/sites/default/files/slowo_biskupa_kieleckiego_na_i_niedziele_adwentu_2015_r.pdf (dostęp 15.06.2016 r.)

² Por. P. Kundera, *Działalność Koła Historycznego Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach 2011-2015*, „Obecni” 14(2015), nr 30, s. 122-128; A. Dziarmaga, *Koło Historyczne Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. Depozytariusze dziedzictwa diecezji*, „Niedziela” 58(2015), nr 37 (wkładka kielecka), s. VII.

Instytucie Historii UJK w Kielcach, PTH Oddział w Skarżysku-Kamiennej oraz PTH Oddział w Kielcach. Tematyka i program konferencji był konsultowany z ks. prof. drem hab. Janem Walkuszem – kierownikiem Katedry Historii Kościoła w Czasach Najnowszych, Metodologii i Nauk Pomocniczych, działającej w ramach Instytutu Historii Kościoła i Patrologii KUL. Warto zauważyć, iż patronat honorowy nad sympozjum objęli: wojewoda świętokrzyski, świętokrzyski urząd wojewódzki, biskup kielecki oraz UJK w Kielcach. Sama konferencja została nagłośniona przez ogólnopolskie i lokalne media, w których też znalazły się relacje z przebiegu sympozjum³.

Rozważania naukowe zostały poprzedzone mszą św. w kościele seminaryjnym pw. Trójcy Świętej, której przewodniczył bp Jan Piotrowski. Konferencję w auli WSD otworzyła prof. UJK dr hab. Beata Wojciechowska – dyrektor Instytutu Historii UJK w Kielcach, bardzo dobitnie podkreślając, iż chrzest Mieszka I jest najważniejszym wydarzeniem w dziejach, gdyż jest fundamentem, na którym została „zbudowana” Polska. Wykład inauguracyjny wygłosił dr Piotr Kardyś ze skarżyskiego oddziału PTH. W swoim wystąpieniu określił tło czasów Mieszka I i Bolesława Chrobrego, kładąc akcent na dobrze zorganizowaną wówczas misję chrystianizacyjną. Warto zaznaczyć, iż referaty w poszczególnych sesjach naukowych zostały ułożone w sposób chronologiczny.

Podczas pierwszej sesji konferencji kolejni prelegenci wygłosili następujące referaty: dkn Piotr Wojtasiński (KH WSD Kielce) – „Antyfonarz miechowski (XVI w.)”; Dawid Bęben (KH WSD Kielce) – „Dzieje Kapituły Kieleckiej”; Mateusz Magiera (KH WSD Kielce) – „Dzieje Katedry Kieleckiej”; Piotr Misztal (KH WSD Kielce) – „Podręczniki teologii moralnej używane w kieleckim seminarium od 1727 do 1965 roku”.

Sympozjum naukowe zostało zorganizowane z bardzo dużym rozmachem oraz dbałością o merytoryczną jakość. Dlatego też organizatorzy zadbali, by uczestniczący w konferencji mogli zoba-

³ Por. K. Dobrowolska, *Po konferencji o chrzcie Polski*, „Niedziela” 23(2016), (wkładka kielecka), s. VIII; *Kielce: konferencja o chrzcie Polski i jego dziedzictwie*, <https://ekai.pl/diecezje/kielecka/x99612/kielce-konferencja-o-chrzcie-polski-i-jego-dziedzictwie/> (dostęp 15.06.2016 r.).

czyć bezcenne zbiory Biblioteki WSD w Kielcach, m.in. antyfonarza miechowskiego i starodruków. Ks. dr Andrzej Kwaśniewski zadbał także, by uczestnicy konferencji mogli zwiedzić i poznać historię miejscowej katedry oraz zaplanował tzw. spacer śladami kieleckich kanonii.

Kolejna sesja dotyczyła m.in. wkładu zakonów w dziedzictwo duchowe, kulturalne i historyczne Polski. Prelekcje wygłosili: Tomasz Kalisz OP (DIH Kraków) – „Wkład dominikanów polskich w kulturę kaznodziejską epoki średniowiecza”, Paweł Bielecki OP (DIH Kraków) – „Wkład dominikanów polskich w historiografię doby nowożytnej”, Piotr Sysło OFMObs (UPJPII Kraków) – „Bernardyni w służbie Ojczyzny – udział w powstaniach listopadowym i styczniowym”, Dawid Dzienniak (KH WSD Kielce) – „Wkład bożogrobców w kulturę Polski”, dkn Przemysław Długaj (WSD Sosnowiec) – „Proboszczowie Sosnowca w okresie międzywojennym”, Renata Kucharska (AI Kraków) – „Krypta św. Leonarda – znak romańskiej i najnowszej sztuki sakralnej Krakowa”, Szymon Bąk OP (DIH Kraków) – „Odpowiedzialność głoszenia prawdy. Dominikańskie Duszpasterstwo Akademickie „Beczka” w latach 1977-1981”; Artur Filipiak, Sebastian Kąkol (WSD Kalisz) – „Pielgrzymki księży więźniów obozu koncentracyjnego w Dachau do Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu”.

Miejszem naukowych dysput drugiego dnia sympozjum był Instytut Historii UJK w Kielcach – dwie sesje. W części przedpołudniowej swoje referaty wygłosili: Piotr Pasisz (IH UJK) – „Kultura wieków średnich w twórczości historycznej Jana Ptaśnika”, Artur Jankowski (IH UJK) – „Stanisław Hozjusz: Kardynał – Humanista – Dyplomata. Życiorys jednego z najwybitniejszych przywódców wczesnego okresu kontrreformacji w Polsce XVI wieku”, Wioletta Szafarczyk (IH UJK) – „Pobożne legaty na rzecz Kościoła Katolickiego w testamentach szlachty małopolskiej w XVII wieku”, Konrad Szymański (IH UJK) – „Dwa oblicza jednego rodu. Radziwiłłowie jako przykład rodziny magnackiej podzielonej wyznaniowo”, Wojciech Zarosa (IH UJK) – „Chłopska mentalność religijna na Kielecczyźnie pod koniec XIX stulecia (na podstawie badań etnograficznych ks. Władysława Siarkowskiego)”.

Ostatnia sesja oscylowała wokół problematyki historycznej drugiej połowy XX wieku. Następujący prelegenci w swoich wystą-

pieniach zaprezentowali dane tematy: Klaudia Łodejska (IH UJK) – „Obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego w socjalistycznej rzeczywistości”, Grzegorz Szczecina (KUL) – „Motywacje historyczne w przepowiadaniu bł. ks. Jerzego Popiełuszki”, Marcin Janakowski (PTH Skarżysko-Kamienna, UMCS) – „Kronika parafialna kościoła pod wezwaniem św. Józefa Robotnika w Bzinie jako przykład źródła do wielkiej literatury polskiej”, Bartosz Wosiek (PTH Skarżysko-Kamienna) – „Boży Wojownicy”. Dzieje wybranych duchownych na ścieżkach wojny”.

Każda z sesji naukowych podczas konferencji zwieńczona była bardzo żywiową dyskusją, podczas której wielu z uczestniczących w prelekcjach zadawało pytania dotyczące treści referatów, zgłębiając tym samym pewne aspekty prezentowane w poszczególnych wystąpieniach.

Datę przyjęcia chrztu św. przez Mieszka I z całą pewnością możemy uznać za szczególnie, zwrotny moment w historii naszego kraju. To ta data – 966 rok – jest uznawana za formalny początek Polski i to od niej zaczyna się historia naszego państwa. Jest to równocześnie wydarzenie najbardziej tajemnicze ze względu na miejsce, czas i okoliczności. Dlatego też jak najbardziej zasadne było zorganizowanie tego typu konferencji w 1050. rocznicę chrztu Mieszka I, gdyż obok aspektu duchowego warto spojrzeć na ten epizod i jego konsekwencje od strony historii, która stanowi o tożsamości człowieka.

Samo celebrowanie duchowego wymiaru jubileuszu, byłoby w pewnym sensie puste, gdyby nie spojrzenie akademickie na całe dziedzictwo historii Polski i historii Kościoła w Polsce, które zostało zbudowane na akcie przyjęcia chrztu św. przez Mieszka I, a tym samym widocznym włączeniu w zachodnią cywilizację łacińską. Dzięki organizatorom ogólnopolskiej konferencji i jej prelegentom można było poznać i zobaczyć pewien fragment duchowej i materialnej spuścizny chrześcijańskich dziejów naszego narodu. Warto zaznaczyć, iż wśród wielu słuchaczy i uczestników konferencji była młodzież gimnazjalna i licealna ze świętokrzyskich szkół wraz ze swoimi nauczycielami historii.

Duchowa i naukowa uczta, zorganizowana przez kieleckich historyków, jest dobrym przykładem współpracy i spotkania środowiska naukowego i zintegrowania różnych ośrodków nauki i kół

studenckich. Inicjatywa pochylenia się nad daną tematyką stała się okazją do akademickich przedsięwzięć. Jej owoce z pewnością będą widoczne we wspólnych pomysłach, jakie zrodziły się dzięki spotkaniu ludzi nauki miejscowych uczelni, dyskusjom historyków i pasjonatów historii w 1050. rocznicę chrztu Mieszka I.